

Türk Eczacıları Birliği 31. Dönem I. Başkanlar Danışma Kurulu Toplantısı Yapıldı

I. Başkanlar Danışma Kurulu şu gündemle toplandı;

İlaç firmalarının satış koşullarına ilişkin kararları

Toplantıya 34 oda başkanı ve TEKB Başkan ve yöneticileri katıldı. Türk Eczacıları Birliği Genel Başkanı Mehmet Domaç 31. Olağan Büyük Kongre'den sonra yapılan ilk Başkanlar Danışma Kurulu Toplantısı'nın açılışında şunları dile getirdi;

“İlaç firmalarının satış koşullarına ilişkin kararlarını yaklaşık bir aydır değişik platformlarda alınan kararlar ve toplantılarla izliyoruz. Bazı odalarımız bu konuda ne tür politikaların belirlendiğini ve nelerin yapılması gerektiğini bizlere yazılı olarak sordular.

“Bizim genel yaklaşımımız bu tür politikaların yukarıdan belirlenmesi değil, birlikte belirlenmesinin sağlanmasıdır. Çünkü, önceden alınan kararlarla belirlenen politikaların çok fazla yürümediği, birlikte oluşturulan kararların çok daha kolay hayata geçtiği düşüncesindeyiz.”

Merkez Heyetimiz bu konuyla ilgili iki toplantı yaptı. İlkinde, genel olarak ilaç firmalarının yayınladığı sirkülerin değerlendirmesini yaptı, ismimiz geçse bile, bize yönelik bir sirküler olmadığı için cevaplandırma eğiliminde bulunmadı.

Vergi reformu tasarısıyla ilgili bilgilendirme

İkinci toplantıda, gelişen koşulları, Türkiye’de tarafların hepsini bir merccek altına yatırarak, her kurumu ve kuruluşu kendi yapısı içerisinde değerlendirerek ülkede aldıkları tavır ve durumunu saptamaya çalıştı.

Türk ilaç pazarı tekelci bir yapı. Türkiye’de üç değişik firma var; çok uluslu firmalar - tamamen yabancı sermayeli, yerli firmalar - lisanslı çalışan yerli firmalar - ve bir grubu da tamamen yerli olup lisans bulundurmeyen firmalar. Türk ilaç pazarının %55’ini çok uluslu firmalar direkt olarak, % 22’sini de lisanslarla belirliyorlar.

Yabancı firmalar, daha çok orjinal ilaçlar ve ithale dayalı ilaçları Türkiye’de piyasaya veriyorlar. Bu firmalar, Türk ilaç pazarında büyük bir hakimiyet kurmuş durumdadır. Bu hakimiyetlerini sermayeleriyle, pazarlama yöntemleriyle ve Türkiye’de kar etmeme yöntemleriyle kuruyorlar; karlarını daha çok, ithal ettikleri etken madde üzerinden dışarıya transfer ederek yapıyorlar.

İşte bugün ortaya çıkan durum, bu ilaç firmalarının ilaç pazarını kendi istemleri doğrultusunda belirleme çabalarının çok daha açık belirtisidir.

Diğer bir tespitimiz ise, özellikle yerli firmaların bu istem karşısında tavır almamaları, nerede olduklarını iyice saptamamaları; lisanssız üretim yapan firmaların ise saptayacak durumda olmamalarıdır.

Homojen bir yapıda gibi görünen ilaç pazarındaki firmalar, aslında heterojen bir yapıdadır; bir kısmı çok bilinçli bir şekilde piyasaya girip hakim olmaya çalışırken bir kısmı da onların peşine takılarak bu uygulamaların içerisine giriyorlar.

TEB Merkez Heyetinin eylemlilik planı

“Biz yıllar yılı bu örgütte ilaçta serbest pazar olamayacağını savunduk. İlacın bir ticari üründen çok, sosyal bir ürün olduğu ve ilacın üzerinden devlet denetiminin kalkamayacağı savımızla buraya kadar geldik ve bunun üzerinde politikalar oluşturduk.”

Bu politikaları oluştururken, ilacın fiyatının serbest piyasa ekonomisi içerisinde belirlenmesinin doğru olmadığını söyledik. Sanayici ise, aksine, ilacın fiyatının serbest piyasa ekonomisi içerisinde belirlenmesinin ve serbest bırakılmasının gerekliliğini söyledi, bunu savundu ve yıllardır da savunuyor.

Şimdi, bazı bildirgelerde, yapılan bu işlemin rekabeti ortadan kaldırdığı ve rekabet oluşmadığı için serbest piyasanın oluşmadığı, bu oluşmadığı için de firmaların yaptıkları işlemin kartelci bir yaklaşım olduğu şeklinde değerlendirmeler var.

İlaç bir serbest piyasa ürünü olsun mu istiyoruz? Bu soruyu sormakta yarar görüyorum.

“Biz Türk Eczacıları Birliği olarak ilacın üzerindeki devlet denetiminin kalkmasını hiçbir zaman savunmadık. Aksi halde, ilaç fiyatı serbest piyasada belirlenirse bugün geldiğimiz durumdan çok daha kötü bir olgunun karşımıza çıkacağını her zaman söyledik.”

Mevcut ilaç fiyatları belirlenirken elimizde argüman olduğu için eleştirebiliyoruz, aksi halde, fiyatlar serbest piyasada oluşursa, elimizde hiçbir argüman kalmayacaktır.

İlaç fiyat kararname, ilaç hammaddesinin hiçbir denetime tabi olmadan ilaç firmalarının beyanına göre Türkiye’ye

girmesini getiriyor. Bu, 1982 yılında değişti, önce miktar sonra fiyat denetimi kaldırıldı. 1984 yılında da bugünkü kararname geldi.

Firmalar zam almak istediklerinde, bilançolarıyla Sağlık Bakanlığı'na başvururlar ve Sağlık Bakanlığı on gün içinde yanıt vermediği takdirde istenen fiyat otomatikman devreye girer.

Ancak, Türkiye'de siyasi otorite işi yönlendirir. Bugün gelinen noktada bunun altını çizmekte yarar var, siyasi otorite Türkiye ve sanayiciler açısından genel bir karar almış, "Türkiye'de altı ay zam yok" demiştir.

Sanayici, işlemlerini daha çok fiyat üzerinden yaptığı için, birinci sıkıntısı buradan kaynaklanıyor.

Türkiye'de yerli sanayi giderek köşeye sıkışmaya başladı, yabancı firmalar piyasayı daha sıkı denetlemeye başladı.

Bir başka olay; Türkiye'de ilaç ithalatı artıyor. İthal edilen ilacın kararnamesi de farklı, dolayısıyla pazar, sanayiciler açısından eskisi kadar rahat olamıyor. Bunu Sağlık Bakanlığı da hükümetin politikasına bağlı olarak firmalara hissettiriyor. Firmaların ihalelere verdiği fiyatları, SSK'ya verdiği fiyatları, depoların eczacılara verdiği kampanyalı satış sirkülerlerini alıyor ve firmalara zaman zaman "benim karşıma bunları düzelterek gelin" diyor. Depolarımızın iskontoları, vadeleri ve ürün fazlalarını eline alarak bunları belirliyor.

İlaç depolarını ikiye ayırmak gerekiyor. Bizim kurduğumuz kooperatifler ve bu işin ticaretini yapan diğer depolar.

Kooperatifler aldıklarının, hatta alamadıklarının da bir kısmını ürün fazlası ve iskonto olarak eczacıya verdi ve bu durum onların kendi iç bünyelerinde, yani sermaye yapılarında belli sıkıntılar yarattı. Bu alanda, hele son dört yılda müthiş bir rekabet varmışçasına bir ilaç sunumuyla karşılaşıldı. Bundan eczacıların çok küçük bir kısmı yararlanırken, büyük bir kısmı da yararlanamadı. 80'li yılların sonundan itibaren eczane kesimi arasında büyük bir farklılaşma ortaya çıktı.

"Kooperatiflerin yaşaması gereğinin altını çizmek istiyorum, onlar da bu hizmeti sürdürebilmeliler. Bu uygulama ortaya çıkmasaydı da inanıyorum ki, kooperatifler bu uygulamaları kendi içerisinde gerçekleştirmek zorunda kalacaklardı; çünkü aksi halde, süreçte kendi iç yapılarını güçlü tutmazlarsa, herhangi bir kriz sırasında sıkıntıya uğrayacağı gerçeği de ortadaydı."

Olaya ticari depolar açısından bakıldığında; bu son üç dört yıl içerisinde ciddi sayıda ticari deponun piyasadan çekilmek zorunda kaldığını görüyoruz. Bunun iki nedeni var, biri, kooperatiflerin fiyatı çok yükseltmesi, diğeri, yetersiz sermayeyle bu alanda çalışıp çok fazla kredi faizine boğulmaları.

Durumu eczacılar açısından değerlendirdiğimizde; bir grup eczacımız, 1990'lı yılların başından bugünlere çok iyi bir süreç geçirdiler. 94 yılı krizinden dahi etkilenmediler. Bu süreci bizim örgütlülüğümüz sağladı, kooperatifler sağladı. Bunu bir ölçüde sanayi de destekledi, pazarı geliştirmek ve genişletmek için 1985 yılında 400 milyon dolar olan ilaç pazarı 97 yılını bitirdiğimizde 2 milyar 300 milyon dolara varmıştı.

Belli bir süreci birlikte geçtik, ancak bizim de yanlışlarımız oldu. Örgütlü olmanın getirdiği dayanışma ve dirençle birtakım haklarımızı alırken, bu aldıklarımızı maalesef elimizde tutamadık ve katılım payı almayarak, KDV indirimi yaparak başkalarına verdik.

Bizim hesabımıza göre yılda 25 trilyon lira civarında parayı başkalarına devrettik. Bu eleştiriyi yıllardır yapıyoruz ama çoğu meslektaşımız nasibini almıyor ve hala bu işten vazgeçmiş değil

"Siz ve bizler, meslek örgütü yöneticileri olarak meslektaşlarımızın haklarını sonuna kadar savunmak için mücadele verirken, hakkı kolay elde edenler, bu mücadelenin çok fazla içinde olmayanlar, göremeyenler çok rahatlıkla bu mücadelenin içini birden boşaltabiliyorlar."

Yabancı sermaye Türkiye'ye hakim olmak istiyor, bunu da gizlemiyor. Acaba ilaç üreticileri ne yapıyor, neden olayları görmez durumdadılar, çünkü bugünkü yaklaşım büyük ölçüde onları köşeye sıkıştır-

mış. İkincisi, ithal ilaç neden bu kadar artıyor? Buna kim ve nasıl dur diyecek? Aksi halde Türkiye'de 5 yıl sonra ilacın % 40'ı ithal hale gelecek ve bir taraftan da Türkiye'de sanayinin katma değer yaratması hemen hemen ortadan kalkacak.

Türk Eczacıları Birliği burada tartışmak üzere iki konuda karar oluşturdu. Sizlerin yayınladığı deklerasyonlarda da bunlar var.

Birincisi mevcut durum karşısında ne yapılabilir; bu konuda yapılabilecekler oldukça sınırlı, çünkü ortada bir kararname var, bir yönden ihlal ediliyor ama satış koşulları yönünden ihlal edilmiyor. Bu ortadan kaldırılmıyorsa ne yapılabilir. Türkiye'deki pazarı gözlemek ve ilaç satışlarını iyi değerlendirebilmek ve pazarı büyütmek için ilaç alımları minimize edilebilir. Bunun değişik versiyonlarını konuşabiliriz. Kampanyalar, peşin alımlar konuşulabilir ama, genel bir yaklaşımla ilaç alımları minimize edilmeli.

Bu tamamen bizim ürün fazlasını aldığımız firmalara, yani lisanslı yerli ve tamamen yerli firmalara zarar verir çünkü, piyasada satışı arttırmak isteyen onlar. Bunu yabancı firmalarla yarışabilmek için yapıyorlar.

İkinci değerlendirmemiz şu; mademki Türkiye'de ithal ilaç bu kadar artıyor, bu ilacı Türkiye'ye getiren firmalar da belli, o zaman bunu da bir sisteme sokmamız gerekir. Bununla ilgili 4 önlem alınabilir;

- 1)Haftada bir zam almalarının önlenmesi için kampanya açarız.
- 2)Bunlardaki vadenin uzatılması için kampanya açarız.
- 3)Türkiye'de üretilmesi gerekenler, üretilmesi olanaklı olanlar için kampanya açarız.
- 4)Eczacının bundan hiç yararlanmadığını, bu hizmeti boşuna yaptığını belirten kampanya açarız.
- 5)İthal ilacın ülke ekonomisine katkısı olmadığını anlatırız.

Bu şekilde her iki grubu da dengelemiş oluruz. Burada kararlarımızı özgürce alıp, rahatlıkla hayata geçirmenin yollarını aramalıyız.

“İlaç sanayicileri yaptıkları toplantılara bizi çağırmadılar, bizi direkt olarak ilgilendirmedini düşünüyorlar. Ancak iki türlü sirkülasyon yayınladılar. Birinde bize dokunmazken diğerinde “Türk Eczacıları Birliği ve Odalar ilaç fiyat artışlarında seslerini çıkararak bize engel oluyor diyorlar.

Olayın özü bu değil. Kendi örgütüne bir çeki düzen verebilmek adına bizleri boy hedefi gösteriyorlar.”

Bizim doğruları söylemekten, Türkiye’de insanların sağlıklı ve doğru sağlık hizmeti almasından gayrı bir derdimiz yoktur. Kendi alanımız ilaç, bu alanda tabii ki doğru bildiklerimizi söylemeye devam edeceğiz. Bir taraftan onlar eleştirecekler bizi, ilaçlara fiyat almamızı engelliyorsunuz karşı çıkıyorsunuz” diyecekler, bir taraftan da sizler eleştireceksiniz “karşı çıkmıyorsunuz” diye, bu bizim hiç yadırgadığımız bir olgu değil. Bu böyle karşılıklı etkileşim ve iletişimle devam edecek, biz de gerçeği her yönüyle açık açık söyleyeceğiz.

Ecz.Saif YÜCEL
(TEKB Başkanı)

“Bu uygulama içerisinde, ilacın zam alamaması görünen ilk nokta.

Bir de sanayinin kendi iç değerlendirmesi söz konusu; 1994’ten bu yana geçen sürede, özellikle kendi karlılıkları açısından, yabancı sanayi açısından biraz daha farklı olan ama yerli sanayinin büyük kesiminde ilaç fiyatı almak üzere kurulu bir satış politikası söz konusu. Fiyat alınamaması gündeme geldikten sonra İlaç Sanayi İşverenler Sendikası, Yerli İlaç Sanayi ve Türkiye İlaç Sanayi, üç grup, kendi aralarında toplantılar yapmış ve uygulama ile ilgili bir protokol hazırlamışlar.

Protokolde uygulanması gereken noktalar, ilaç fiyat kararındaki konular. Farklı olan nokta; sanayinin belli bir kesimi tarafından karşı çıkılmasına karşın 10+1 ürün fazlasının devam etmesi konusundaki uygulama. Bu da, kendi aralarındaki çelişkiyi gündeme getiriyor.

30 Aralıkta yapılan bir toplantıyla başlayan süreç, 10 Şubat civarında sona erdi. Bu süreçte, yaklaşık üç dört toplantı yapıldı sektörde. Bu süreçte biz de tüm kooperatiflerimizle bir iki toplantı yaptık ve İlaç İşverenler Sendikasına iki sayfalık genel bir değerlendirme sunduk. Bu değerlendirmede olayı iki yönlü ele aldık;

1)Yapılacak olan bu uygulamalar neyi ne kadar değiştirmektedir?

2)Değiştirilecek bu koşullar eczacıyı ne kadar etkileyecektir?

3)Bu uygulamalar kooperatifimizi ne kadar etkileyecektir?

Ocak ayı başından Şubat ayının 10’una kadar olan süreci, ekonomik anlamda değerlendirdiğimizde, gerek hükümetin yaklaşımı, gerekse dünyada gelişen olayların -Asya krizinin- Türkiye’ye yansması, ülkeyi bekleyen bir ekonomik kriz olgusunun söz konusu olduğu sonucuna varmıştık.

Bu noktadan eczacıyı en az etkileyecek bir çıkış yolu bulmak gerekiyordu. İEİS’nın belirlediği koşullara bakıldığında, bu koşullar içerisinde bizleri geçmiş yıllarda sanayiden aldığımız ve eczaneye yansıttığımız uygulamalar noktasında çok fazla bir değişiklik görünmüyordu. Değişen; Yerli İlaç Sanayinin kendi vadeleriyle ilgili olan kısıtlamasıydı.

Özellikle pazarda ağırlığı olan ve reçeteye giren kalemlerle ilgili olan koşullarda, herhangi bir değişimin olmadığı gözleniyordu.

Değişen koşullar; özellikle Yerli İlaç Sanayinin muadil uygulamasından yararlanmak amacıyla eczanelere verdiği vade ve ürün fazlasıyla ilgili uygulamasıydı. O aşamada, Yerli Sanayii ile bir iki görüşmemiz oldu.

Karşımızda, tüm sektör olarak bu konularda anlaşmış bir kesim ya da toplantılarda ve sürecin içerisinde belki de ilaç fiyatının alınmasına kadar belirlenmiş bir konsensus gözüküyordu.

Firmaların satış koşullarıyla ilgili değişikliklerin geçmiş yıllarda yansıttığı olaylarla ilgili gerileme olup olmadığı ile ilgili saptamayı biz ancak üçüncü ayın sonunda yapabileceğiz, firmalarla yaptığımız üçer aylık dönemlerin vade ve ürün fazlası anlaşmalarının sonucunda.

Kooperatiflerin, piyasada eczaneye yönelik uygulamaları içerisinde, finansın kullanımıyla ilgili noktada yapılan birtakım uygulamalar sonucu, kooperatiflerimizin sermaye birikimi açısından bugün geldikleri nokta; olası bir ekonomik krizde ancak eczacının ciddi boyuttaki bir desteğiyle aşılabacak gibi gözüküyor.

“Ekonomik uygulamalarla ilgili noktada alınacak tavır, eczacıyla beraber kooperatiflerin de yaşamını gerektiriyor. Kooperatiflerin yaşamaları elzem bir konu .

Bugün, kooperatiflerin ortak sayısı % 60 iken pazar payı % 30.

Yani eczacının da ciddi boyutta, kendi ekonomik çıkarları söz konusu olduğunda kendi kurumları olmasına karşın kooperatiflere desteği söz konusu değil.”

Tüm bu uygulamalar sonucu biz eczacımızı nasıl koruruz diye düşündük, önlemleri tartıştık.

Şu anda kooperatiflerin uygulamalarındaki yürüyen süreç, bir test etme sürecidir.

İskonto argümanının eczane için avantajlı olduğunu düşünüyoruz. Bu eczacıyı rahatsız etmesine karşın piyasadaki bazı uygulamaları da ortadan kaldıracaktır. Çünkü; eczacı iskontoyu aldığı anda hizmet faturası kesecek, net karı artacak ve belli birtakım uygulamaları yapmakta zorlanacaktır.

Bundan sonraki uygulamalarda eczacı ortaklarımızı rahatsız edecek olaylar söz konusu olduğunda, öncelikle bir masada konuşarak, tartışarak çözüm noktasına ulaşılabilecek, gereken düşünüldüğü, beraberce yapılacaktır.”

Ecz. Ulvi ERGÜN
(TEKB İl. Başkanı)

Bu kararlar tüketiciyi ilgilendirmiyor, sanayiciyi, üreticiyi, dağıtıcı kesimi ve eczacı kesimini ilgilendiriyor.

“Biz o toplantılarda eczacıyı temsilen bulduk; eczacı tarafı olarak bu standart satıştan ulusal ilaç sanayimizin zarar görebileceği gerçeği üzerinde durduk, ulusal ilaç sanayii de vardı o toplantılarda ama gördük ki, onlar bizim gibi düşünmüyor. Ya hesabını bilmiyorlar ya da bizim bilmediğimiz başka hesapları var. O halde, biz eczacının ekonomisini ilgilendiren kısmıyla olaya başladık.”

Toplantıdan çıkarılmak istenen sonuç; protokol gereği peşin iskonto dahil, eczacıya verilecek iskontonun maksimum 10 olmasıydı. Biz bunu kabul etmedik.

Çıkarılmak istenen bir başka sonuç; sanayinin kendi arasındaki rekabetten ötürü, yabancı ilaç sanayicilerinin pazardaki karlılıklarını daha çok arttırmaktı. O noktada yerli ilaç sanayini yanımızda göremedik.

Kooperatiflerden ya da depolardan eczaneye iletilen kaynağa baktığımızda; biz dün eczanelerimize bir temel stratejiyle yaklaştık. Kooperatifler olarak; minimum karlılıkla yaklaştık, aldığımızı vermekle ilgili temel bir stratejimiz vardı. Bunda başarılı olduk. 1994 yılında Kooperatiflerin toplam pazar payı % 14 civarındayken 1997 yılı sonunda % 30'lara geldik. Türkiye'de 400'e yakın kayıtlı ecza deposu sayısı 160'a düştü. Bugün toplam piyasanın % 80'ini 70-80 depo yapıyor. Yani bir konsantrasyon yaşandı rekabet sonucu.

Kooperatiflerde, temel stratejimiz eczacıya ucuz ilaç ya da aldığımızı vermek olunca, kooperatiflerde çok fazla bir kaynak birikimi söz konusu olmadı. Herşeye rağmen 1994 krizinde kooperatifler bir şeyi denedi ve başardılar; bir anda bütün depolardan iskontolar ve vadeler çekildi, ancak kooperatifler, o gün mevcut kaynaklarını kullanarak piyasayı regüle ettiler ve eczacının lehinde tutum aldılar.

“Yarınki konseptte kooperatiflerin biraz daha güçlü olması için, olası bir ekonomik krizde eczacının yanında olabilmesi için varlığını biraz daha güçlendirmesi gerekiyor.”

Standart dışı satış sektörü rahatsız eder ve ekonomiyi kayıt dışına iter. Kooperatifler bundan zarar görebilir.

Bu çerçevede yapılması gereken şudur: alımların kooperatiflere doğru yönlendirilmesi, bunun sağlanması gerekmektedir.

Şimdi bu ortam, yaşadığımız süreç, eczacının kooperatif bilincini elde etmesi için uygun bir zemin midir? Bu bilinci elde etmek için ekonomik şartlar mı gerekiyor? Bugün eczacı örgütlerimiz eczacının en değerli varlıklarından biri olan kooperatiflere ne ölçüde sahip çıkılması ve eczacının bu konuda nasıl bilgilendirilmesi gerektiği konusunun değerlendirilmesi tabii ki sizin elinizde.

Ecz. Mustafa SEZEN
(İzmir Eczacı Odası Başkanı)

“Çok uluslu şirketler Türkiye'ye üretim değil, ithal anlamında gelmeye çalışıyorlar. İleride, Türkiye'de istikrar görürlerse kendi adlarına üretim birimlerini de kuracaklar. Bu yerli sanayinin çöküşünü beraberinde getiriyor.

Dağıtım kesiminde ciddi bir değişim, yeni bir yapılanma süreci var. Bu kesime dağıtım kanalı dediğimiz çok şubeli depolar, bir güç olarak girdi. Bunlar özellikle sanayii tarafından desteklendi. Ancak öyle bir noktaya gelindi ki, sanayi kendi büyüttüğü çocuğun gelişmesi değil, büyümesinden korkar hale geldi. Koydukları sermayenin çok çok katı üstünde riskleri taşımaya başladı bu kanal depolar. Sanayi kendi açısından risklerin de büyüdüğünü gördü ve kesimindeki kooperatiflerin de artık yadsınamayacağını kabul etmek zorunda kaldı.

Sektörün en önemli kesiminden olan eczaneler de yeni yapılanma sürecinde gelecekle ilgili güvence altına alacak özgür ve özgün yapılanmanın koşullarını, kurallarını belirlemek zorundadırlar.

Sektörün yeni yapılanma sürecinde eczane kesiminin mesleki onuru, özgün ve özgür yapılanması her türlü kaygının ötesinde olmalı, eczaneler sanayinin tanıdığı olanaklarla var olmak yerine, eczacının hakkı olan kar oranıyla özgür mesleki yapıya kavuşmalıdır. Gelecekte temel mesleki politikamız şu olmalıdır.

1.Eczacı kar oranı % 35-40 olmalıdır.

2.Bu sağlandıktan sonra tüm ilaçlarda mal fazlası ve iskontolar kaldırılmalıdır.

3.Bu gerekler yerine getirilmeden sanayiciler tarafından getirilen dağıtım ve satış koşulları bir dayatma olup, serbest piyasa ekonomisinin getirdiği serbest rekabet kurallarına da aykırıdır, rekabet kurulu kararıyla çelişmektedir.

4.Promosyonlu kampanyaların kaldırılması deklere edilirken bazı ilaç firmalarının, eczanelerin gereksinimi olabilecek promosyon materyalleri karşısında eczanelere satamayacakları ölçülerde kampanyalar sürdürmeleri ise bir çelişkidir.

5.Eczaneler, eski stok anlayışları ve alışkanlıklarını bırakarak, satılan ilaçları uygun stok boyutunda, diğerlerini ise günlük gereksinimlere yer verecek sayıda almaya özen göstermelidirler.

6.Eczaneler ithal ya da yerli üretim, yeni ilaçlara sermaye yaratabilmek için stoklarındaki ilaçların kutu adedini düşürmelidirler.

7.Mal fazlası çekiciliğine kapılarak satılma şansı zayıf olan eski ya da yeni ilaç alımına girilmemelidir.

8.Gerek depo, gerekse firmalar tarafından düzenlenen promosyon karşılığı kampanyalara kesinlikle itibar edilmemelidir.

9.İthal ilaçları rafta bulundurmak yerine, talep olması halinde depolardan günlük temin etme yolu benimsenmelidir.

10.Yeni çıkan ilaçların ilk günlerdeki satış grafiğinin sürekli olmayacağı bilinciyle fazla sayıda alımlara girilmemelidir. İlaç alımlarında uzun vadeler tercih edilmelidir.

11.Serbest eczacılıkta ekonomik örgütlenmenin ve dayanışmanın gücünü oluşturan eczacı kooperatiflerine ortak olunarak güç verilmelidir.

Mesleğimizin yürütülmesinde yaşanan tüm bu sıkıntılar göz önünde tutularak haksız rekabet yaratıcı ve eczanelerde kalması gereken taze para akışını ortadan kaldıran katılım payını almama gibi olumsuz çalışma biçimi bırakılmalıdır.

Ecz. Erkan ÖNSEL
(İstanbul Eczacı Odası Başkanı)

"İlaç İşverenleri, özel ilaç depo sahipleri ve kooperatiflerimiz bir masa etrafında oturuyor, ilacı mercek altına yatırıyorlar, birtakım değerlendirmeler yapıyorlar ve 20-22 bin eczacıyı temsil eden meslek örgütleri orada yok. Gerekçe de "meslek odaları ve Türk Eczacıları Birliği'nin zaman zaman ilaç fiyatlarının yüksekliği ile ilgili, sanayinin politikalarını eleştirmeleri"! Sen sanayici, işveren sendikaları temsilcisi olarak kendi politikalarını bu ülkeye anlatmaya, hatta dayatmaya çalışacaksın; ama meslek örgütlerinin temsilcileri, halkı, eczacılığı, ilacı, mesleği savunamayacak! Bu nasıl bir paradoksa ben bunu bir türlü anlamıyorum.

Bugün eczacıların özellikle sanayiye karşı durabilecekleri ekonomik örgütlenme kooperatiflerdir, onun dışında hiçbir yerde duramazsınız.

Kooperatif ve kooperatif programlarını eczacılara anlatmak, kooperatiflerle özel depolar arasındaki ayırım çizgisini kalınlaştırmak, netleştirmek, kooperatiflerin sadece ekonomik örgütlenmeler olmadığını, aynı zamanda sosyal dayanışma örgütleri olduklarını anlatmak, kooperatif bilincini yükseltmek zorundayız."

Ecz. Cihan DİNÇ
(Antalya Eczacı Odası Başkanı)

"Eğer ilacın zaman almasına, Türk halkının ilaç alamamasına, eczacıların aldıkları mal fazlaları, iskonto ve vadeler neden oluyorsa, ben inanıyorum ki, bu ülkede yaşayan ve bu ülkenin vatandaşlarını seven tüm eczacılar bundan vazgeçmeye hazırdır. Firmaların promosyon ürünlerine harcadıkları parayı vatandaş ödemektedir. Firmaların önce bilançolarını masaya yatırıp, bu masraflarını kısımları lazım.

Çözüm önerilerimiz;

1)Eczacının yasal karını % 35-40 dolaylarına çıkarmak,

2)İlaç üreticilerinin her krizde fatu- rayı eczacıya çıkaramayacaklarını ko- operatiflerimiz aracılığıyla onlara anlatmak,

3)Bilgili ve yetkin eczacı örgütleri olarak, firmaların ilaç maliyet bilançolarını tartışmaya açmak kamuoyu yaratmak gerek."

Uzm. Ecz. Olca SELES
(Ankara Eczacı Odası Başkanı)

"İrak'ta yıllardan beri insanlık dışı bir ilaç ambargosu sürüyor. Yıllar önce Ankara Eczacı Odası olarak "İlaçta Patente Hayır Kampanyası" düzenlediğimizde bu gerçeği şöyle çizmiştik; Irak örneğinde yaşandığı gibi, patent sahibi ülkelerle ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklarda ilaç ambargosu silah olarak kullanılabilir. Şu an neredeyse % 90'ı dışa bağımlı Türkiye'de ilaçla ilgili neler var, neler yapılıyor, bu son yaşanan krizi ortaya koyabilmek için mevcut durumu saptamak gerekiyor.

Bugün yaşanan sıkıntıların bir nedeni işverenlerin raporunda da belirtildiği gibi enflasyon, diğeri ise Türkiye'nin seçmiş olduğu üretim modeli konusundaki tercihidir.

İlaç sektöründe 1920'li yıllarda, bir yerli ilaç sanayinin oluşturulması mücadelesi var. 1953'ten itibaren Türkiye'de yabancı sermayeyi Teşvik Kanunu çıkarılmış ve getirilen korumacılık sayesinde Türkiye'de önemli yatırımlar yapılmış.

80'li yıllara geldiğimizde ise, Türkiye üretim modelinde, politikalarında yeni bir değişikliğe gitti; ÖZAL dönemiyle birlikte, uluslararası sermayenin teşvikiyle yeni bir üretim modeli Türkiye'ye getirilmiş ve şu anda yaşadığımız sıkıntıların temel nedeni olmuştur.

Uluslararası sermayenin Türk Cumhuriyetleri ve müslüman bir ülke olmamız nedeniyle Arap ülkeleriyle, müslüman ülkelere yapılabilecek ticareti ancak Türkiye'nin açabileceği hesaplarıyla, Türkiye'de bir yatırım yapılması planlanıyor. Türkiye gelişmiş ülkelere ithal edilen bir makina çöplüğü haline getiriliyor. Çünkü üretimde saatte 1 mil-

yon 200 bin tablet basan makineler var ülkemizde ve bunlarla üretim yapılıyor, ihraç edilecek espirisi içinde. Bu gerçekleşmeyince, iç politikadaki çalkantılar bu sektörün dışa açılmasını engelliyor ve hepimizin bildiği başarısızlıklar gündeme geliyor.

"Eldeki inanılmaz boyutlardaki ürün fazlası dışarı satılamayınca, iç piyasaya dönülüyor ve bizlere, yani halka tüketiriyor."

1984 yılında çıkarılan GMP yasasıyla 350 civarında olan ilaç fabrikaları 160, hatta 114 civarına indi, daha da incek.

Sektör, değerlendirmelerinde bu konuyu ciddi anlamda atlıyor, yerli sanayi bu işi gerçekten bilmiyor.

"Tüm tarafların biraraya geleceği, sorunun çözümüne yönelik öneriler getireceği bir platform oluşturulabilmesi için burada bir karar almamız lazım. Birinin bu işin başına geçmesi lazım ki, bize göre, bunu ilaçla doğrudan ilgili olan TEB yapmak zorundadır."

Artık bu gidişe bir dur demek, karar veren ülkeler arasına girmek gerekiyor. Aksi halde, tarafların bir araya gelemediği Türkiye, tarafsız ülkeler arasında yerini koruyacak ve kararlı ülkeler hegemonyasına boyun eymeye devam edecektir."

Ecz. Ertuğrul GÜLEÇ
(Bursa Eczacı Odası Başkanı)

"Yirmi yıldır sorunlar aynı, bizler de buradayız, bunda bir eksiklik var. Meslektaşlarımızı hareketlendirecek yeni bilinçler oluşturmalı, yeni organizasyonlara gitmeliyiz.

Bursa'da yaptığımız toplantılarda gördük ki; meslektaşlarımızın sıkıntı çektiği en önemli konu eczane işletmeciliğiyle ilgili. Meslektaşlarımızı bu konuda bilgilendirecek eğitim çalışmalarını bir an önce hızlandırmalıyız.

Türkiye'de dağıtım kanalları içerisinde çok önemli bir yer tutan Eczacı Kooperatifleriyle ilişkilerimiz daha sıcak olmalı, TEB ve kooperatifler daha bir hareketlilik içerisine girmelidir.

Eczacı odalarında bazı meslektaşlarımızın bazı konularda, merkezi anlamda birlikteliği sağlamadan, çok aceleci davrandıklarını düşünüyorum. Mesleğimizle ilgili politikaların oluşturulacağı platformlar burası olmalı ve buradan çıkacak politikaların arkasında durmalı, hep birlikte hareket etmeliyiz.”

Ecz.Güllören SUNCUR
(Muğla Eczacı Odası Başkanı)

“Bugüne kadar uygulamalarda gördük ki, eczacıya, eczacıdan ve eczacı kooperatiflerinden başka destek yoktur.

İlaç firmalarının dikkatini çekmek için en azından iskontolar düzeyine gelene kadar firma siparişi vermemek, ayrıca ilaç alımlarımızı minimum düzeyde tutmanın etkili olacağı düşüncesindeyim.”

Ecz.Hatıf HASŞERBETÇİ
(Kayseri Eczacı Odası Başkanı)

“İlaç İşverenleri Sendikası'nın

kurumların ödemelerinin iki ay geçtiği ve ödeneklerin olmadığı koşullarda aldığı vade kısıtlaması, mal fazlası kısıtlaması, eski fiyat uygulaması süresinin kısılması gibi kararların direkt eczaneleri etkileyeceği ve çok zor durumda bırakacağı aşikardır.

Bununla ilgili önerilerimiz;

a)Eczane ve eczacılarımızın menfaatlerini sağlamak ve korumak amacıyla kurulan kooperatiflerin ortak protokolde yer alan amacına uygun davranmadığı kanaati oluşmuştur.

b)Kooperatiflerimizin iskonto ve vade konusunda firmalardan geçmişte aldığı haklarını koruyarak ve bunları eczaneleri ayakta tutacak politikalar uygulayarak karar alması gerekirdi. Örneğin, fatura sistemlerini değiştirerek maliyet üzerinden faturalandırıp eczacının eflasyondan ve kurumların geç ödemelerinden dolayı mağdur olmalarını sağlayacaktır.

Ayrıca, tüm eczanelerin stok miktarlarını en aza indirmeleri,

-İlaç siparişlerinde mal fazlasını önemsememeleri,

-İlaç kar hadlerinin arttırılması konusunda çalışmalar yapılmasını diliyoruz.”

Ecz.Ayhan Süer ARDA
(Aydın Eczacı Odası Başkanı)

“Biz yöneticiler, konuların içinde olan kişiler olarak vaziyetin vahametini biliyoruz ve somut çözümler üretmeye çalışıyoruz; ancak tabanımızın ilgisini çekemediğimiz sürece çözüm önerilerinin ütöpik yaklaşımlardan öteye gidemeyeceği inancını taşıyorum.

Sanayinin bu extra iskontoların esiri olmamak, radikal tedbirler almak, örneğin kar haddini yükseltmek lazım. Ancak cebimizde kalması gereken 25-trilyon gibi korkunç bir rakamı başkalarına aktarırken, bu konudaki haklılığımızı nasıl anlatacağız.

Yapmamız gereken; öncelikle bu büyük aktarımların önüne geçmek; katılım paylarının alınmasını sağlamak. Bunun için de odaların gücünü arttırmak, 6197 sayılı yasanın bir an önce işlerlik kazanmasına çalışmak gerek.”

Ecz. Mehmet MAHMUTOĞLU
(Sivas Eczacı Odası Başkanı)

“Öncelikle eczacının kar payını haklı olan seviyeye çıkarmaya çalışmalıyız.

Firmaların bundan sonra keyfi olarak isteyecekleri zamlara, örgütlü gücümüzle çok şiddetli tepki göstermeli, bu konuda Sağlık Bakanlığı'ni uyarmalıyız.

Son çözüm önerim, henüz daha o noktaya geldiğimizi zannetmiyorum ama, lehimize olmasa da ucuz ilaç politikasını gündeme getirmeliyiz. Bu uygulamanın firma karlarını oldukça etkileyeceğini sanıyorum.

Gelecekte, çok uluslu şirketler ve onların yerli işbirlikçileriyle büyük bir mücadele yaşanacak gibi görünüyor. Bu da yalnızca mesleğimizi, ulusal ilaç sanayimizi değil, Türkiye'nin geleceğini, daha doğrusu ulusal ekonomimizi yakından ilgilendiren bir durum, yani bir sistem sorunudur.

Bu konuya çok dikkat etmeliyiz diye düşünüyorum.”

Ez.Gönül BERKER
(Samsun Eczacı Odası Başkanı)

“İEİS'nin tüm ilaç sektörünün onayıyla tebliğ ettiği satış koşullarını yeniden düzenleyen kararları, yine her zamanki gibi serbest eczacılara fatura edildi.

Sanayi, ilaç fiyatlarıyla ilgili tüm oluşumlarda serbest piyasa ekonomisini savunurken, satış koşullarında tamamen devletçi bir mantık sergileyerek çelişkiye düşmektedir. Yaptırımlar bölümünde muhbir mantığıyla hareket eden, promosyonda etiği savunan firmalar, şu sıra açıktan mal fazlaları vermekte, promosyonlar dağıtmaktadırlar. Acıdır ki, bu promosyonların bazıları, bu protokola imza atan firmalara aittir.

Protokolün hazırlanan ilk metninde, bazı eczacı odaları promosyonlara verdikleri savaş yüzünden sorumlu bile tutulmaktadırlar. Nedense, sonra sendika yönetimine imzalatılan metinden Türk Eczacıları Birliği ve bazı eczacı odalarını itham eden paragraflar çıkarılmıştır.

Bu satış koşullarını içeren kararlar, sanayinin çok savunduğu serbest piyasa ekonomisinin bir gereği olan Rekabetin Korunması Hakkındaki 40504 sayılı yasaya aykırıdır.

Samsun Eczacı Odası olarak bu dayatmacı protokolün yasaya aykırılığı nedeniyle Rekabet Kuruluna şikayet başvurusunda bulunduk.

Sanayi, sıkıştığı her zaman faturayı eczacıya çıkarmıştır, onun için bu olay bizi fazla şaşırtmadı. Bizi asıl şaşırtan, Türk Eczacıları Birliği ve Ecza Kooperatiflerinin sessiz kalışı oldu.

Kooperatifler mesleğimizin bir dönüm noktası olan, mesleki dayanışmamızın en güzel olgularından biridir. Geçmişte, sanayinin ve depoların, eczacıyı sömürmesine kooperatifler engel olmuştur; ama gelenen bu noktada, kooperatiflerin bu suskunluğunu, sanayi ile uyumluluğunu anlamak mümkün değil.

En büyük pazar payı ve eczacı tabanına sahip olan kooperatiflerin direnmesi en büyük beklentimizdi.

Şimdi, sanayinin bu uygulamalarına karşı çare olarak kar marjları gündeme geliyor. Eczacı kar oranlarının artması hepimizin en büyük arzudur ancak, bu başka bir olay, sanayiye tepkisiz kalmak başka bir olay. Bugün bu direnişi gösteremezsek, yarın önümüze daha başka dayatmalar gelebilir.

Bugün buradan tüm ecza depolarına bir tarih belirterek, eşzamanlı olarak bu olayı bozmaları çağrısını çıkaralım.

Daha önce üyelerimize bildirdiğimiz gibi önerilerimiz; minimum stok, minimum alış ve en uzun vadeli alış, firma kampanyalarına girmemek ve depoculuk sektörüne sanayi baskısına karşı çıkmak için eşzamanlı bozma çağrısı yapmak.

Eczacı Rıfat ERKAN
(Zonguldak Eczacı Odası Başkanı)

“İlaç sanayii, geçtiğimiz sene sürşarj hakkını kullanmak istediğinde, sessiz kaldığı için Merkez Heyetimizi epeyce hırpalamıştık. Bu konuda gerekli tepkiyi göstermediğimizden hareketle yeni bir dayatma geldi peşinden. Eğer ciddi bir karar alamazsak muhtemelen arkası gelecektir. Kavgada zararımız olabilir ama mutlaka yapılmalıdır diye düşünüyoruz.

Önerilerimize gelince;

-Sağlığın her alanında ve de ilaçta KDV'nin , kaldırılması veya minimuma indirilmesi,

-TEB ile TTB'nin birlikte bir ilaç politikası geliştirmeleri,

-Ödeneğe bakımsızın ödeme yapılmasının sağlanması,

-İlaç firmalarının eczanelerimizde

yaptıkları promosyonlu satışların reddedilmesi,

-Eczanelerin stoktan vazgeçip ihtiyacı kadar mal bulundurmaları,

-Ecza kooperatiflerine üyeliğin cazip hale getirilmesi, kooperatif üyesi eczanelerin siparişlerinde kooperatiflerine öncelik vermeleri, neye mal olursa olsun kooperatiflerin yaşatılması,

-İthal ilaç ve yeni çıkan ilaçlarda stoklama yapılmaması ve ihtiyaç oldukça az alınması.

-İlaç sanayinin dağıtım ve satış koşulları dayatmasına, mutlaka ve şiddetle karşı çıkılmasıdır.

Kavgada yumruk da yesek, dayak da yesek, zararımız da olsa, gelecek kuşaklara gururla taşıyacağımız bir mücadeleimiz olmalı diyorum.”

Eczacı Erdoğan ÇOLAK
(Adana Eczacı Odası Başkanı)

“Eczacının bugün deontolojik açıdan girdiği yanlışlar ya da kooperatif konusundaki tercihleri ile ilgili bir tahlil yapmamız gerekiyor.

Türkiye’de ilaç sanayi bugüne kadar ilacı serbest pazar ekonomisi içerisinde değerlendirdi ve promosyonlarla gerçekten çok geniş piyasa yarattı. Bugün ne oldu da böyle bir karar aldı?

Sanayinin aldığı bu kararların arkasında, bize göre 56 yılından bugüne taşınan ekonomik kriz yatıyor. Bu kriz gelen hükümetler döneminde bir türlü ciddiye alınmadı ve ertelendi, ekonomik kriz siyasal krizle birleştirildi ve 28 Şubatındaki kararlarla hükümet değişikliği sağlandı.

İlaç sanayi 5 Nisanda örgütlü bir çıkış yapmamıştı. Ama bugün, öncelikle kendi içinde toplantılar yapıyor, kararlar alıyor, sonra depoların ve kooperatiflerin tasdiklenmesi sağlanarak , kararlar yavaş yavaş hayata geçiyor. Doğal olmayan; kooperatiflerin bu işe onay vermesi, bu onay aynı zamanda eczacının onayı anlamına geliyor. Burada yapılması gereken;

-Bu mutabakatı, eczacı lehine kararlar olarak tedbire dönüştürmektir.

-O anlamda, öncelikle, mutlaka eczacı kar hadleri arttırılmalı, % 35-40’a çıkarılmalı,

-Yerli ilaç ve ithal ilaç karı eşitlenmeli diyoruz.

Uzun vadede ise, kooperatiflerin kendi içlerindeki rekabetine son verilmeli, kooperatifler bir organizasyon içerisinde tüm eczacıları kendi bünyelerine alabilmeli. Bunda Türk Eczacıları Birliği’nin oluşturacağı bir politikanın etkin olmasını istiyoruz.

Bugünkü kooperatiflerle ya da yeniden oluşturacağımız bir kooperatif biçimiyle jenerik ilaç üretimine geçilmeli.

Eczacı kar hadlerinin artırılması ve ödeneklerin zamanında çıkarılması konusunda depocular, ilaç sanayi, kooperatifler ve TEB ile odalar Sağlık Bakanlığı’na baskı yapmalı ve bu işi çözümlenmeli diye düşünüyoruz.”

Eczacı Mehmet KAYA
(Diyarbakır Eczacı Odası Başkanı)

“İlaç yüksek karla üretildikten sonra, sanayinin önünde iki olay kalıyor; biri enflasyon oranında zım almak, diğeri ise sağlıklı satış kanalları oluşturmak. Bugün gelenen noktada en büyük sorun satış kanallarından kaynaklanıyor. Daha önce ilaç sanayii, kendince bazı kararlar aldı ama bize yansımadı, direk depolara yansıdı. Sanayi kanal depolar seçti, ikili anlaşmalara girdi, riski düşürmek için yüksek karından bir kısmını verdi, fakat bu yeterli olmadı, ülkede 20’ye yakın depo battı ve beraberinde sanayinin de bir kısım parasını götürdü. Şimdi, sanayi bir daha böyle bir olay yaşamamak için bazı önlemler aldı. Bugün dayattığı noktada küçük depoları kollamaya başladı. Bu hem batışı engelledi, hem de piyasada dağıtım kanalları arasında tekelleşmeye giden depoları engelledi.

Satışa sabit bir sistem getirerek, dağıtım kanallarını sadece ulaşım hizmeti vermek zorunda bırakarak, kooperatiflerin piyasada pay kapma oranını engelledi, çünkü kooperatifler kendileri için büyük bir riskti.

Bu satış şeklini dikte ettirmekle aynı zamanda, eczacının karını da gassettiler. Satış kanallarıyla yaptığı uzun vadeli kota anlaşmalarını da kısa vadeye çekerek hem risklerini azalttılar, hem de kalan riski de banka teminatlarıyla çözmeye çalıştılar.

Ne yapabiliriz noktasında, ben ilaç fiyatlarının alındığı ortamda işe müdahale edilmesinden yanayım. Bunun da yolu, ilaç fiyatının belirlenmesi konusunda bir izleme ve bilgilendirme grubu oluşturulması ve bunun sonucunda kamuoyu yaratılarak yeni ve sağlıklı bir fiyatlandırma yönetmeliği çıkarmaya çalışmaktır.”

Ecz. Bülent ARTUN
(Hatay Eczacı Odası Başkanı)

“Ben, kendi kazancını bir başkasına verebilen başka bir meslek grubu düşünemiyorum. Biz gittiğimiz hiçbir yerde pazarlık yapmıyoruz ama bizim meslektaşlarımız her gelene iskonto yapıyor.

İlaç İşverenleri tarafından alınan son kararlar, eczacının maddi yönden aleyhine de olsa ve serbest piyasa ekonomisinin ruhuna ters de düşse, bir standardizasyon getirmesi açısından çok önemli.

Bizim mesleğimiz açısından en önemli şey standardizasyondur.

Eczacılığın kar marjının firmalar tarafından düzenlenmesine de karşıyız.

Ecza kooperatiflerinin mutlaka desteklenmesi ve bunun için de oda yöneticileri olarak arkadaşlarımıza telkinde bulunmamız gerektiğine inanıyorum. Bu konuda oda yöneticilerine büyük görev düşmekte.”

Ecz. Nükheth TARTAN
(Manisa Eczacı Odası Başkanı)

“İEİS'nin bildirisi ni, Manisa Eczacı Odası tüm odalara ve Türk Eczacıları Birliği'ne ileterek bu konuda sessiz kalmamak gereğiyle gündem oluşturarak gerekenin yapılmasını istemişti.

Avrupa'ya göre en düşük kar marjıyla çalışan serbest eczanelerin finansman açığının, yüksek iskonto ve uzun vadelerle ilaç endüstrisi tarafından özveriyle karşılandığı gibi, gerçekleri yansıtmayan duruma yanıt vermek zorundayız.

Bize göre, ilaç sanayinin görevi, dünyadaki ilaç konusunda gelişen teknolojiyi ve yenilikleri takip ederek, eczacı ve hekimleri bu konuda uyarmak, bilgilendirmek ve insanlarımız için gerekli ilaçları üretmektir. Kendi ürettikleri ürünleri yine kendi şartlarında ve miktarlarda satmak için bu konuda bizleri zorlamak olmamalıdır.

Kooperatifler, biz eczacıların mesleğine gösterdiği sevgi, saygı ve sahiplenme sonucu kurulmuştur. Onlar ilaç piyasasının denge unsurlarıdır.

Kısa vadede önerilerimiz; firmaların kampanyalarına katılmamak, ilaç alımlarında mal fazlasını düşünmeden az sayıda sipariş vermek ve stokları olabildiğince düşük seviyede tutmak. Bizi desteklemesini beklediğimiz kooperatiflere yoğunluk vererek ilaç siparişlerimizi sağlamak ve olabildiğince vadeli seçeneklerimizden yararlanmaktır.”

Ecz. Güral ŞAHİNOĞLU
(Konya Eczacı Odası Başkanı)

“Çözüm için, başlangıçta temel kaide olarak öncelikle ilaç tarifinin mutlaka yapılması, ilaç fiyatlarının tespitinin yeniden gözden geçirilmesi ve yeniden bir yöntem belirlenmesi gerek.

Sağlık konusunda, devlet denetiminin vazgeçilmez bir olgu olduğunun vurgulanması gerek.

Önerilerimiz;

-TEB Merkez Heyeti'nin, eczacı odalarının, Ecza Kooperatifleri Birliği'nin ve ecza kooperatiflerinin geniş katılımıyla gerçekleştirilecek bir toplantı düzenlenmesi,

-Sektörün pazarlama uygulamalarında işletilmesi gereken etik kuralların Sağlık Bakanlığı tarafından, sektör bazında her

kesimden temsilcilerin katıldığı bir etik kurulca denetlenmesi ve değerlendirilmesi gerekir,

-Sektörde oluşacak gelişmelerden ecza kooperatifleri bazında sağlıklı haber akışının ve ecza odalarıyla diyalogun geliştirilmesi gerekmektedir,

-Sağlık hizmetlerinin sunumundan ve ilaçtan KDV'nin kaldırılması için tüm sektör bazında çalışma grubu oluşturulması gerekmektedir,

-Ecza Kooperatifleri, ecza deposu, başka bir deyişle devekuşu görünümünden kurtarılmalı, eczacı tabanına dayalı kuruluşlar olduğu bilinciyle görev yapılmalıdır,

-İlaç firmalarının, ürettiklerini satılabilmek için özellikle sağlık ocağı tabiplerine yönelik pazarlama teknik ve taktiklerinin takip edilmesi ve ödün verilmeden değerlendirilerek etik kurallara uymayanlara bir eylem planı dahilinde yaptırım uygulanması gerekmektedir.”

Ecz. Esin ÇAMLIOĞLU
(Eskişehir Eczacı Odası Başkanı)

“İlaç sanayii tamamen eczacıları ve TEB'i dışlayarak kendi çıkarları doğrultusunda kararlar aldı. Aynı çelişki ve zorlukları biz de yaşıyoruz. Eczacı, ilaç sektöründen almış olduğu tavizleri kendisinin mesleki çıkarları olarak düşünmüyor, onu olduğu gibi dışarıya aktarıyor ve haksız kazanç sağlamak peşinde.

Ecza kooperatifleri bizim için çok önemli. Eğer ecza kooperatifleri olmasaydı, şimdi, ilaç depolarının vermiş olduğu avantajların hiçbirisini, belki yarısından fazlasını eczacılar alamazdı. Eğer birtakım tavizler alıyorlarsa, depo ve firmalar birtakım kolaylıklar gösteriyorsa bunu ecza kooperatiflere borçluyuz.

Ecza kooperatifleri bilincini eczacıya yerleştirmek için, kooperatif yöneticileri, odalar ve Türk Eczacıları Birliği'nin meslektaşları bilgilendirmesi gerekir.

İlaç sektörü, daha şimdiden almış oldukları kararları sıfırlıyor. Bizim de, meslektaşlarımızın aşırı taviz vermemesi için bir denge oluşturmanız lazım.”

Ecz. Ayşenur ÖZDEN
(Kastamonu Eczacı
Odası Başkanı)

“Meslek etiğinin gün geçtikçe zayıfladığı, ilaçta KDV, katılım payı alınmayarak, ilaç kupürleri kesilerek uygulanan fiyat indirimlerini hergün yaşıyoruz. TEB Merkez Heyeti’nden bu konuda organize, daha etkili bir yapı oluşturulmasını talep ediyorum.

Türk Eczacıları Birliği’nin halka ve özellikle eczacılara patentin ülkeye ve ülke insanına ne gibi zararlar getireceğinin anlatılması konusunda çalışmalar yapması gerekiyor.

Bugün meslek örgütümüzün belirlediği hedefler doğrultusunda gücümüzü göstermenin zamanıdır.

Kendi ekonomik örgütlerimiz olan ecza kooperatiflerine gereken destek verilmeli ve tüm üyelerin kooperatiflere üye yapılması konusunda çalışmalar yapılmalıdır.

Eczacı kar hadleri arttırılmalı, ithal ilaç ve normal ilaç karları eşitlenmeli ve bir standardizasyon getirilmeli, stoklar azaltılmalı ve siparişlerde mal fazlalarına itibar edilmemeli,

Eczacılar, eczane işletmeciliği konusunda etkin şekilde bilgilendirilmeli,

Katılım payının kaynağından kesilmesi, ilaçta KDV’nin kaldırılması, ilaçların ödeneye bakılmaksızın ödeneği konusunda çalışma yapılmalıdır.”

Ecz. Necmi KULOĞLU
(Elazığ Eczacı Odası
Başkanı)

“Depo ve firma bazında tekelleşmeye mani olmak için bütün eczacılarımız, TEB ve odalarımızla işbirliği içinde olmalı. Rekabet içinde olmamamız bazı şeyleri zaten kendiliğinden çözecektir.

Kısa vadedeki önerileri arkadaşlarım tek tek saydı. Uzun vadede, TEB’in

önderliğinde, kooperatifler aracılığıyla neden biz ilaç üretmeyelim ve eczacımıza ulaştırmayalım.

Uzun vadede yapılacak işlerde, devletin bugünkü hantallığından kurtulması, özelleştirmeye hız verilmesi lazım. Ama şu anda biz Türk Eczacıları Birliği bünyesindeki yapılanmayla parlamentoya ne kadar etki edebileceğiz? Bunun için ileriki yıllarda eczacı meslektaşlarımızın meclise girmeleri büyük fayda sağlayacaktır.”

Ecz. Mehmet DOMAÇ
(TEB Genel Başkanı)

“Eczacı kar hadlerinin artmasını, biz bir araştırmaya bağlamalı, bunu kendi örgütümüz içinde çok iyi tartışmalı ve ona yönelik politikaları ve gelebilecek karşı yaklaşımlara karşı argümanlarımızı hazırlamalıyız.

Biz eczacı kar hadleri artmalı dediğimizde; ilaç fiyat kararnamesinin değişmesini istiyoruz. O kararnamede yalnız biz yokuz, üreticiler, depolar var ve taraf olarak Sağlık Bakanlığı var.

Biz diğer tarafları da karımızın artması için ikna etmek durumundayız.

Sanayici serbest rekabet istiyor, bu kararnameden depoları, bizi, Sağlık Bakanlığını dışlamak istiyor.

Kendi isteğimizi gerçekleştirirken, sanayinin, depoların isteklerini nasıl nötralize edebiliriz. İşte bunların hepsini bir politikalar dizgesi halinde saptamamız gerekiyor.

Burada önerilenleri toparlamamız ve yazılı metin haline getirmemiz gerekiyor. 34 eczacı odamızın birlikte aldığı kararların bölgelerde duyurulmasını sağlamalı ve eczacıları yönlendirebilmeliyiz.

Bu ülkedeki ekonomik ve siyasi politikalarından bizim de etkilenmemiz kaçınılmazdır, en az nasıl etkilenebileceğimizin yöntemini çıkarmamız gerekiyor.

Bugün ithal ilacı Türkiye’ye taşıyanlar birinci grup üreticiler. Bu grup üreticilere de bir yaklaşımımız, bir yaptırımımız olmalı, bu da ithal ilaçtan geçiyor.

“Sanayii giderek farklılaşıyor. Biz ülkedeki ilaç üretiminin gerçek anlamda yerleşebilmesi ve elimizden çıkmamasını savunuyorsak Paracetamol etken maddeli ilacın, Türkiye’ye ithalinin önüne geçmeliyiz. Türkiye’de üretilmesini sağlamak için yaklaşımlarımız olmalı. Minimize ettiğimiz alımlarla etkileyemediğimiz firmaları etkilemek için de çaba harcamalıyız.”

Kooperatiflerle ilgili tüm arkadaşlarımız güzel sözler ettiler. Bugün kooperatiflerin çok dirençli olmadığı konusunda sıkıntılar olduğunu görüyorum bazı arkadaşlarda; ama, biz onları dirençli hale getirecek politikaları daha önceden üretmedik.

Alacağımız kararlar içerisinde kooperatiflerin durumunu da ortaya koymalıyız.

Biz açık, şeffaf bir örgütüz. Sanayicilerin toplantısına çağırılmış olsaydık başkanlar toplantısını yapmadan katılmazdık. Çünkü biz söylediğimiz sözden geri adım atmayan bir örgütüz. Sanayicinin kıvraklığı ve esnekliğine sahip değiliz.

Biz kendimizi bu kadar değişken bir yapı içerisinde görmek istemeyiz.”

♦ ♦ ♦ ♦ ♦

Başkanlar Danışma Kurulu toplantısı 31.Dönem Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti’nin eylemlilik programı’nın görüşülmesi ile devam etti.

Türk Eczacıları Birliği Genel Başkanı Mehmet DOMAÇ, Merkez Heyeti’nin hazırladığı program taslağını aktardı.

Taslak program üzerine söz alan eczacı odası başkanları, görüş ve önerilerini dile getirdiler. Sorunların önceliklerine göre sıralanması, kısa ve uzun vadede yapılacakların planlanması taslak üzerine söz alan pek çok oda başkanının dile getirdiği bir konu idi. Taslağın düşünceler doğrultusunda geliştirilip, düzeltilmesi kararı ile toplantı sona erdi.

Toplantı sonunda alınan kararlar

27 Şubat 1998 tarihinde Ankara'da yapılan Türk Eczacıları Birliği 31.Dönem I.Başkanlar Danışma Kurulu Toplantısında; İEİS tarafından yayınlanan ilaçla ilgili diğer kesimlerin görüşleri alınmadan hazırlanan ilaç dağıtım ve satış koşullarına ilişkin kararlar ve uygulanabilirliği de değerlendirilmiş, aşağıdaki sonuç ve kararlara varılmıştır.

- ✓ İlaç onseuz olunamaz özelliği ile tüketimi insanın özgür iradesine bağlı olmayan, gereksinim duyulduğunda mutlaka kullanılması gereken ve ticari esnekliği olmayan sosyal bir üründür.
- ✓ İEİS'in yayınladığı bu bildiriye, riski en aza indirmek için dağıtım kesimlerinin tümünü kapsayacak kural koyucu, koşul belirleyici, denetleyici bir görev üstlenmesi tarafımızdan kabul edilemez.
- ✓ Bu bildiriye ilaçla ilgili yaşanan sorunların yalnızca yüksek enflasyondan kaynaklandığı ve buna bağlı fiyat alınamaması sonucu sanayinin zarar ettiği ve bunun önüne geçilmesi için de ilaç fiyatlarının serbest bırakılması gerektiği belirtilmektedir. Ancak İEİS'in, sektörün temel sorunlarını gözardı ederek yalnızca ticari kaygılarla aldığı anlaşılan bu kararların söz konusu alanda ki sorunları çözmekten ve inandırıcılıktan uzak olduğu saptanmıştır.
- ✓ Yine bu bildiriye ilaç sanayinin tüm kesimlerinin bir kaosla doğru sürüklendiğinin farkına varılmadığı; bir panik havası içerisinde üyelikten ihraç, birilerine şikayet etmek, teşhir ederek utandırmak, iş hayatını sonlandırmak gibi ilginç cezai yaptırımlarla konunun çözülmeye çalışıldığı tespiti yapılmıştır.
- ✓ Gelinen bu noktada dağıtım kesimi üzerinde etkin ve yönlendirici olmak adına yapılmak istenen düzenlemeler ise eczacılara olumsuz bir şekilde yansımaktadır, halk sağlığına da bir yararı yoktur.
- ✓ Bu saptamalardan hareketle, bugüne kadar sanayi tarafından belirlenen ve sürekli değişen satış politikalarıyla, eczacı ekonomik anlamda bir belirsizliğe doğru sürüklenmek istenmektedir.
- ✓ Türk Eczacıları Birliği Merkez Heyeti ve 39 Eczacı Odası Başkanı ilaç ve eczacılık alanında, kendileri dışında alınan kararların mesleğin yürütülmesinde ve hizmet sunumunun niteliklerinin artırılmasında engeller oluşturduğu tesbitinden hareketle, kendi dışında alınan kararlardan etkilenmeyi asgariye indirmek amacıyla; eczanede bulunan ilaç stoklarını azaltmaya, firma kampanyalarına katılmamaya, piyasaya yeni verilen ilaçların talep olunca alınmasına, kamu kurum ödeme gecikmeleri nedeniyle vadeli alımlara yönelmeye, kendi kurumları olan kooperatifleri tercih etmeye, giderek ilaç pazarında büyük yer tutan ithal ilaçların durumunun tartışmaya açılmasına karar vermişlerdir.
- ✓ Konunun doğrudan muhatabı olan eczacılar olarak böylesi önemli bir konunun sektörün tüm taraflarının bir araya gelmesi, var olan sorunların karşılıklı saptanması, sorunların kaynaklarının araştırılması, karşılıklı deneyimlerden yararlanarak çözüm önerilerinin getirilmesi için Türk Eczacıları Birliği tarafından çağrısı yapılacak bir toplantının düzenlenmesinin en akılcı yol olduğu görüşülmüştür.